

กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

Academic Administration Strategies for The Philosophy of Sufficiency Economy

In Meatang 1 Education Quality Development Group

วาทัญญู เทวาพิทักษ์¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพรรพ์ วิชาจักรวิทย์² ดร.ณัฐยา ตันตรานนท์³

Watunyou Tavapituk¹ Asst Prof. Dr.Chakparun Wichaakharawit² Dr.Nuttiya Tantranon³

บทคัดย่อ

กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 2) พัฒนาและจัดทำกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 3) ประเมินกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยกลุ่มตัวอย่างคือผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน โรงเรียนละ 6 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 1 คน ครู 3 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 2 คน จำนวน 5 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบวิเคราะห์สภาพองค์กร TOWS Matrix แบบบันทึกข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และแบบประเมินกลยุทธ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย บบว่า

1. สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 โดยรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72, S.D. = .71$)

2. การพัฒนาและจัดทำกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 ประกอบด้วย 1) SWOT Analysis 2) วิสัยทัศน์ 3) พันธกิจ 4) เป้าประสงค์ 5) กลยุทธ์ 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาลัทธิคุณธรรม ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้

3. ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

คำสำคัญ: กลยุทธ์ การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

¹Master of Education in Educational Administration, Chiang Mai Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

^{2,3}Course teacher in Master Education in Educational Administration, Chiang Mai Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ: อีเมลล์: วาทัญญู เทวาพิทักษ์, watunyou_bank@hotmail.com

รับเมื่อ 25 มีนาคม 2567 แก้ไข 26 พฤษภาคม 2567 ตอรับ 28 พฤษภาคม 2567

ABSTRACT

Academic administration strategies for the philosophy of sufficiency economy in Maetang1 education quality development group have the objectives of this article are to 1) Study the problem of academic administration of schools in Maetang1 educational quality development group, 2) Develop and create academic administration strategies based on the sufficiency economy philosophy of schools in Maetang1 educational quality development group, 3) Evaluate academic administration strategies according to the philosophy of sufficiency economy of schools in Maetang1 educational quality development group. This research is a mixed methods research. The sample group is 30 people involved in educational institutions, 6 people per school, divided into 1 administrator, 3 teachers, 2 educational committee members in 5 schools in 2022. The tools used to collect data include the data recording forms, questionnaires, interviews, organizational analysis forms, TOWS Matrix, focus group discussion forms, and strategy evaluation forms. Quantitative data were analyzed using statistics, percentages, averages, and standard deviations. Qualitative data were analyzed using content analysis and writing descriptive narratives.

The results of the research can be summarized as follows.

1. The problems in academic administration of schools in MaeTang1 educational quality development group were found in problems at a high level ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = .71).
2. Developing and creating academic administration strategies according to the sufficiency economy philosophy of schools in Maetang1 educational quality development group consist of 1) SWOT Analysis 2) Vision 3) Mission 4) Objectives 5) 3 Strategy, Curriculum development Learning management Development of media and technology for learning management.
3. The results of the evaluation of academic administration strategies according to the philosophy of sufficiency economy of schools in Maetang1 educational quality development group was at a high level in all aspects.

Keywords: Strategy, Academic Administration According to The Philosophy of Sufficiency Economy

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเพิ่มความสามารถของคนและการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ซึ่งในการจัดการศึกษานั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคน โดยรัฐบาลต้องจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ จัดให้ได้ทุกอย่างถึงและเสมอภาค อันจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชนที่อยู่อาศัยเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป การบริหารงานวิชาการเป็นงานบริหารที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกผู้บริหารต้องสนใจ สนับสนุน และปฏิบัติงานด้านวิชาการ (อภิชา พุ่มพวง, 2559, หน้า 1) ซึ่งการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นการบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิด ทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อการบริหารโรงเรียน เปรียบเหมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของการบริหารงานวิชาการที่จะทำให้งานวิชาการ เกิดผลอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษา (สันติ บุญภิรมย์, 2552, หน้า 22) ซึ่งสามารถใช้การบริหารเชิงกลยุทธ์เข้ามาบริหารงานวิชาการให้

ประสิทธิผลมากขึ้น โดยกลยุทธ์คือ วิธีการที่ผู้บริหารวางแผนโดยคาดการณ์ถึงแนวโน้มที่องค์กรต้องประสบปัญหา และหาวิธีการป้องกันและแก้ไข เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (ยุพา เวียงกมล, 2554, หน้า 42)

การพัฒนาในโลกปัจจุบันให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองได้กำหนดให้มีการพัฒนา 4 ประการคือการพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่พัฒนาสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่รวมถึงพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการยุคใหม่ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 14) การบริหารกลยุทธ์เป็นการบริหารแบบองค์รวมที่ต้องมีการศึกษา วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ เพื่อการวางแผนและผลักดันกลยุทธ์ไปสู่เป้าหมาย โดยที่ผู้บริหารต้องมีการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ อย่างละเอียด เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางขององค์กร สร้างความสอดคล้องในการปฏิบัติงาน สร้างความร่วมมือให้แก่องค์กรและสร้างประสิทธิภาพในการแข่งขัน ซึ่งสถานศึกษาถือเป็นหน่วยงานหลักที่ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษา หากต้องการให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหากกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่เหมาะสม เพราะกลยุทธ์จะเป็นตัวนำทางให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยสามารถประยุกต์การจัดการศึกษาโดยบูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) ซึ่งเป็นปรัชญาหรือแนวปฏิบัติหรือแนวทางในการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด ดังจะปรากฏความหมายเชิงวิจัยเป็นครั้งแรก ที่พระองค์เน้นย้ำแนวทางการพัฒนาบนหลักแนวคิดการพึ่งตนเอง เพื่อให้เกิดความพอมีพอกิน พอใช้ของคนส่วนใหญ่และทรงเตือนสติประชาชนไทยไม่ให้ประมาท ตระหนักถึงการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและการมีคุณธรรมเป็นกรอบในการปฏิบัติและการดำรงชีวิต (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 12) กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในการพัฒนาคน จึงมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยใช้คุณธรรมนำความรู้ โดยสร้างคุณค่าของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย การพัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือกับสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา และสถานศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัดการศึกษาบนพื้นฐานของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 19)

โรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 ยังพบปัญหาทางด้านการบริหารงานวิชาการอยู่หลายประการ อาทิเช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลการทดสอบ o - net ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่ำกว่าเกณฑ์ในระดับชาติ ในบางกลุ่มสาระ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ยังขาดความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ขาดแคลนสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้เรียนยังขาดทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2, 2562, หน้า 42)

จากสภาพปัญหาทางด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาและจัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และทำการประเมินผลการใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 เพื่อให้ได้แผนกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 ที่เหมาะสมและเป็นไปได้ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติสืบไป

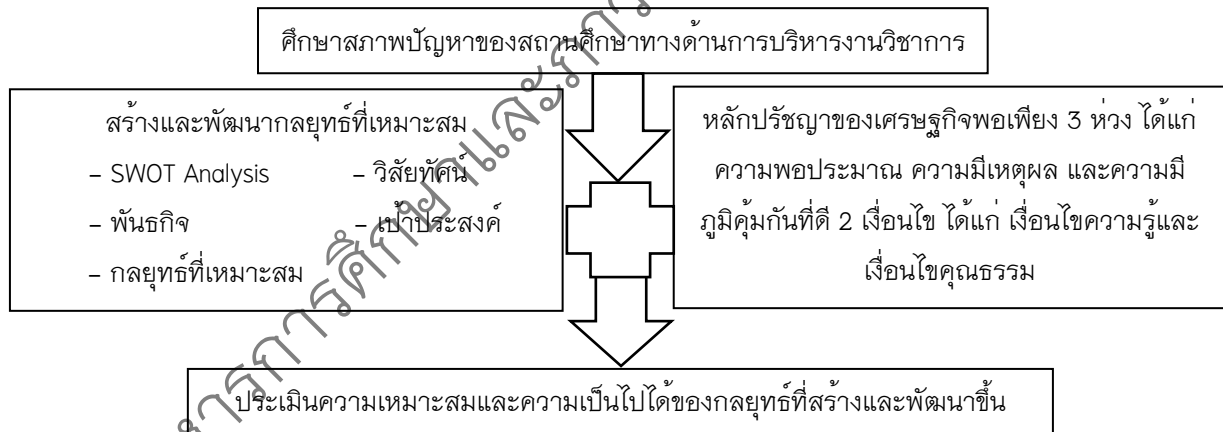
คำถามการวิจัย

1. สภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 อยู่ในระดับใด
2. การพัฒนาและจัดทำกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 มีการจัดทำและพัฒนากลยุทธ์อย่างไร
3. กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 ที่พัฒนาได้นั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1
2. เพื่อพัฒนาและจัดทำกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1
3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร จำนวน 306 คน ในปีการศึกษา 2564 ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 จำนวน 10 คน ครูในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 จำนวน 144 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 จำนวน 150 คน ศึกษาในเขต จำนวน 2 คน

กลุ่มตัวอย่าง 1) ตัวแทนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาที่ได้มาโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ทั้งหมด 30 คน ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหาร 5 คน ครู 15 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 10 คน 2) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์และการบริหารงานวิชาการ จำนวน 9 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน 5 คน คศึกษานิเทศก์ 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยโดยสร้างขึ้นตามแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม ประกอบไปด้วย ข้อมูลพื้นฐาน สถานศึกษา ประวัติสถานศึกษา ปัญหาด้านวิชาการของสถานศึกษา

2. แบบวิเคราะห์สภาพองค์กร TOWS Matrix
3. แบบประเมินกลยุทธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเสนอคำร้องขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในการขอความอนุเคราะห์ ผู้ให้ข้อมูลกรอกแบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง
2. บันทึกข้อมูลจากแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์เนื้อหาและเขียนบรรยายเชิงพรรณนา (Content Analysis) ขององค์กรในปัจจุบัน และวิเคราะห์สภาพองค์กรแล้วทำการสรุปเพื่อหาสภาพที่แท้จริงขององค์กร
3. รวบรวมข้อมูลในการวิเคราะห์สภาพองค์กร โดยการวิเคราะห์และจับคู่กลยุทธ์ TOWS Matrix และบันทึกข้อมูลความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
4. ประเมินผลกลยุทธ์ที่ทำการสังเคราะห์ขึ้นมา โดยใช้แบบประเมินกลยุทธ์ ทำการเปรียบเทียบกับเป้าหมายของกลยุทธ์ที่กำหนดไว้การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยได้ดังนี้

1. จากการศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาแยกตามรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้นั้นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1

ที่	สภาพปัญหา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.74	0.67	มาก
2	ด้านการจัดการเรียนรู้	3.53	0.58	มาก
3	ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้	3.89	0.89	มาก
เฉลี่ยโดยรวม		3.72	0.71	มาก

2. การพัฒนาและจัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 ประกอบด้วย 1) SWOT Analysis 2) วิสัยทัศน์ 3) พันธกิจ 4) เป้าประสงค์ 5) กลยุทธ์ 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้

3. การตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขอโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

ผลงานวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 ผลการวิจัยสามารถนำมาสู่การอภิปรายได้ดังนี้

1. จากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาแยกตามรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 ยังขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนา สื่อบนสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เหมาะสม ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนรองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิดา ทศนาเนียม (2562, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานี พบสภาพปัจจุบันปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมรภูมิ อ่อนอ่อน (2558, หน้า 195 - 208) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล มีปัญหาอยู่ในระดับมากและการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง

2. การพัฒนาและจัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 ประกอบด้วย 1) SWOT Analysis 2) วิสัยทัศน์ 3) พันธกิจ 4) เป้าประสงค์ 5) กลยุทธ์ 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้ เพื่อหากกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ

โรงเรียนในสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภวนันท์ชัย สวัสดิ์สละ (2563, หน้า 114 – 120) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาต้องมีภาวะวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ถึงจะได้ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ตามลำดับต่อไป

3. การประเมินกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัด กลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพรรพ์ วิชาอักษรวิทย์ (2555, หน้า 72 – 86) ซึ่งได้ทำการศึกษา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า การนำเสนอรูปแบบที่เหมาะสมในการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถ สรุปรูปแบบเป็น “โรงเรียนของพ่อ” โดยมีเป้าหมายตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและมีองค์ประกอบการดำเนินงาน 4 ด้าน คือด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุปราณี จีนใจ (2563, หน้า 61 – 70) ที่ได้ศึกษาการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียน บ้านปางมะเข้ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง พบว่า 1) สภาพและปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 2) มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหน่วยการเรียนรู้ทุกรายวิชา และมีการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกรายวิชา มุ่งเน้นให้ผู้เรียน นำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกและมีการจัดทำ เครื่องมือวัดผลประเมินผลตามจุดประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้ และจากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 3) มีการอบรมจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกระดับชั้น มีการนิเทศ และนำผลการนิเทศไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และครบทุกระดับชั้น ผู้เรียนสามารถถอดบทเรียนจากกิจกรรมที่ทำ มีการ ส่งเสริมอาชีพตามความสนใจของผู้เรียน มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ควรมีการเชิญวิทยากรจากภายนอก และศึกษานอกสถานที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดทำเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของหน่วยการเรียนรู้ มีการประเมินผลและรายงานผลการประเมินให้ผู้ปกครอง นำข้อบกพร่องมาพัฒนา ปรับปรุง การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัด กลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำมาสรุปได้เป็นกลยุทธ์ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้ โดยในการนำเอาแผนกลยุทธ์ทั้ง 3 ด้านนี้ไปใช้ประโยชน์ ควรศึกษาคู่มือและรายละเอียดต่างๆของกลยุทธ์การบริหารงาน วิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่เพื่อความเข้าใจในรายละเอียดก่อนที่จะนำไปใช้จริง และต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปเป็นแบบอย่างให้กับสถานศึกษาที่มีบริบท ใกล้เคียงกันได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

งานวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ได้องค์ความรู้ที่สำคัญสรุปได้เป็นกลยุทธ์ 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถนำมาพัฒนางานวิจัยครั้งต่อไปในเรื่องของ การจัดทำแผนกลยุทธ์ การปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ การกำกับนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จักรปรุพ์ วิชาอัศววิทย์. (2555). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. *Rajabhat Chiang Mai Research Journal*, 13(2), 72 - 86.
- ชนิดา ทศนิยม. (2562). ความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. *ศึกษาวารสารศึกษาศาสตร์*, 6(1), 32 - 41.
- ภวนันท์ชัย สวัสดิ์สละ. (2563). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. *วิทยานิพนธ์ ค.ศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- ยุพา เวียงกมล อัดโดดดร. (2554). กลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน. *วิทยานิพนธ์ ค.ศ.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- สมรภูมิ อ่อนอ่อน. (2558). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38. *วิทยานิพนธ์ ค.ศ.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*, 5(พิเศษ), 195 - 208.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.
- สุปรานี จินใจ, จักรปรุพ์ วิชาอัศววิทย์. (2563). การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านปางมะเขือ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 8(32), 61 - 70.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2. (2562). รายงานการปฏิบัติงานของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1. เชียงใหม่: กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- อภิชา พุ่มพวง. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. *วิทยานิพนธ์ ค.ศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา*.